

Tid foreslaaet, at den Anklagebe skulde kunne give Forklaring som Vidne, naar han selv er villig dertil; ogsaa dette er en uheldig Udvei. Vel kan en sliq Bestemmelse være stillet til at værne om den Usthyldige, og den vil ikke let blive benyttet af den Skylbige, saa at Forslaget kunde synes ene at tænke paa den Usthyldige. Det er imidlertid aabenbart, at et sliqt Forslag vidner om den Trang, der findes i England til overhovedet at faae Forklaringer af den, der maa og kan vide bedst Besset om Sagen. At Anklagebe kan spørges, er jo ogsaa i Samklang med, hvad der foregaaer hos os i private Sager; der er Forhandlingsprincipet gjennemført i sin fulde Udstrækning, og dog veed man, at naar f. Ex. en af Parterne har Dokumenter ihænde, saa kan Modparten fordre ham til at fremkomme med dem; naar den ene Part maa vide bestemt Besset om et Forhold, og den anden derom har stillet Spørgsmaal til ham, selv uden at fremsætte Beviser for sin Paastands Rigtighed, saa vil den Omstændighed, at den Part, der kan svare Ja eller Nei eller som kan give Oplysninger, afholder sig derfra, komme til at tale imod ham. Men at man ikke kan stille Spørgsmaal til den Anklagebe under den kriminelle Sag af samme Natur som dem, Parterne i borgerlige Retstrætter under Forhandlingsmaximen kunne stille til hinanden, det vilde dog være for stærkt. Jeg sagde, at det hos os vilde være dobbelt farligt, om vi gif for vidt. Det er jo klart, at naar vi gaae over fra en Beviistheori til en anden, naar vi tidligere fornemmelig have lagt Vægt paa, at den Anklagebe skal have tilstaaet Forbrydelsen, saa vil man i Begyndelsen være tilbøielig til at fordre langt stærkere Beviser for Skyld uden Tilstaaelse, end man f. Ex. for Dieblikket fordrer i England. Dertil kommer, at der hos det danske Folk er en stor Utilbøielighed til at optrede som Vidne i Straffesager. De Fleste holde sig tilbage, naar det kommer dertil; den Betragtning, ikke at møde i Retten, ikke at lægge sig for Had eller udsætte sig for Forsølgelse af en Person, der maaskee er farlig og voldsom, og som snart kan komme paa fri Fod,

efter at have udstaaet sin Straf eller efter at være frifunden, holder Mangfoldige tilbage. Den Samfundsfølelsens Aand, som driver Folk til Retten for at være det Offentlige behjælpelig med at faae Forbrydelsen straffet, er ingenlunde levende hos os. Her vil det altsaa være farligt at opgive Retsmidler, som man næsten overall har bevaret, og hvis Savn Mange føle, hvor man ikke har dem. Den eneste Betænkelse, der efter min Mening skulde være ved at tillægge Vedkommende ved Undersøgelsen og ved Nævningeretten eller anden Ret en saadan Myndighed, skulde være den, at man vilde overspøe de Begreber, som nu ere fremherskende, under den nye Tilstand, saa at en skarp og gennemtrængende Infvisition vilde vedblive. Men dertil kan jeg ikke sige Andet, end at naar vi ikke kunne gaae ud fra, at de Mænd, der skulle udføre den vigtige Gjerning, der bliver dem paalagt, ville handle i Aand og Sandhed overeensstemmende med de Principer, som gjøre sig gjældende i Regjering og Rigsdag, og som faae deres Udtryk i Loven, da vil det overhovedet være umulig at indføre en Institution som Nævninger. Vi maae stole paa, at disse Principer vilde blive gennemførte, og der er stor Sandsynlighed for, at selv den Enkelte, som vilde være tilbøielig til at fravige, hvad der saaledes fordreredes af ham, vil blive holdt indenfor de rette Skranke, fordi Offentlighed trænger igjennem alle Forhold. Naar vi have den, naar det betænkes, at der iblandt de Personer, der samarbejde, altid vil findes Enkelte, som vilde staae paa Lovens Standpunkt og handle i dens Aand, naar Pressen gjør sin Pligt, da kan der ingen Tvivl være om, at den rette Betragtning af Forholdene og den rette Udøvelse af Lovene lidt efter lidt vil gjøre sig gjældende.

Sdet jeg forlader dette Affnit, skal jeg blot berøre et mindre væsentligt Punkt i § 109; det er nærmest en Henstilling til den ærede Justitsminister, jeg vil gjøre. § 109 staaer i Forbindelse med § 114; den første handler om Huusundersøgelse, den anden om Beslaglæggelse